

مصرف منطقی داروها در کودکان

خود درمانی یکی از مشکلات اجتماعی، بهداشتی و اقتصادی جوامع مختلف است. در این میان توجه به خود درمانی در والدین به خصوص مادران که مراقبت از کودکان را به عهده دارند، از اهمیت زیادی برخوردار می باشد

تب از نشانه های صدها بیماری عفونی و غیرعفونی است و آنتی بیوتیک ها هیچ اثر مفیدی در تب ناشی از عفونت های غیرباکتریال ندارند و فقط موجب از بین رفتن باکتری های حساس و تکثیر باکتری های مقاوم می شوند.

استفاده ی زود هنگام از آنتی بیوتیک ها در کودکان با نشانه ی تب سبب افزایش هزینه درمان، بروز عوارض جانبی، ایجاد مقاومت به دارو، مخفی ماندن علائم عفونت باکتریال و سخت شدن تشخیص درست بیماری می شود.

درست است که آنتی بیوتیک ها سلاح ما در مقابله با عفونت های میکروبی هستند اما اگر در جایگاه درست استفاده نشوند نه تنها اثربخشی ندارند، بلکه عوارض بی شماری به جا می گذارند.

عوارضی چون انواع مشکلات گوارشی، عفونت های ثانویه، ناراحتی های پوستی، مشکلات کبدی و کلیوی و ... که بسته به نوع آنتی بیوتیک مصرفی شدت این عوارض می تواند متفاوت باشد. بنابراین تشخیص و تجویز آنتی بیوتیک باید با نظر و صلاحدید پزشک صورت بگیرد.

برای کنترل تب در گام اول داروی استامینوفن را تجویز میکند و توجه داشته باشید که مقدار مصرفی این دارو از جمله نکات بسیار مهمی است که پزشک معالج با توجه به سن و وزن کودک تعیین می کند و مصرف بیش از حد این دارو نه تنها موجب اثربخشی بیشتر نمی شود، بلکه مسمومیت گوارشی و در مرحله بعد کبدی را به همراه خواهد داشت.

گاهی پزشک در موارد تب مقاوم، اقدام به تجویز داروی ایبوپروفن به همراه داروی استامینوفن می کند. در این موارد مقدار مصرف استامینوفن تغییر می کند که این کار فقط و فقط بر عهده پزشک است.

محاسبه مقدار داروی مصرفی برای کودکان نیز از جمله مواردی است که باید توسط فرد متخصص و با توجه به سن، قد و وزن صورت گیرد. از طرفی کبد و کلیه های کودکان خوب رشد نکرده و عملکرد کاملی ندارند. بنابراین مقدار داروی مصرفی باید با در نظر گرفتن فاکتورهای متعددی محاسبه شود.

آشنایی والدین با اشکال دارویی و روش استفاده از آن ها نیز یکی دیگر از موارد حائز اهمیت می باشد. معمولاً والدین با نحوه استفاده از اشکال دارویی شربت، قرص، کپسول و شیاف آشنایی دارند. در خصوص اسپری های تنفسی بهتر است از دم یار مخصوص اطفال استفاده شود.

در غیر این صورت درصد بالایی از دارو به محل اثر خود نمی رسد و ریسک التهاب و عفونت نیز افزایش می یابد. دم یار مخزن کوچک است که اسپری تنفسی در یک طرف آن نصب می شود. طرف دیگر شبیه ماسک است که کل ناحیه بینی و دهان کودک را پوشش می دهد. بعد از هر بار اسپری اجازه دهید کودک شش مرتبه تنفس کند و بعد، دم یار را از دهان کودک جدا کنید.

- ✓ به خاطر داشته باشید که اسپری را قبل از پاف بعدی به خوبی تکان دهید.
- ✓ اگر از ۲ اسپری استفاده می کنید، بین آن ها ۵ الی ۱۰ دقیقه فاصله بگذارید.
- ✓ چند روز یکبار، دم یار را با آب گرم بشویید و قبل از استفاده اجازه دهید تا کاملاً خشک شود.
- ✓ اگر کودک به بیش از یک پاف دارو نیاز دارد، حداقل ۳۰ ثانیه صبر کنید.
- ✓ اگر بیمار از استروئید استنشاقی استفاده می کند، دهانش را با آب بشوید تا احتمال رشد قارچها در دهان کاهش یابد.

چه زمانی دارو بیشتر از مقدار تجویز شده به کودک داده می شود؟

- زمانی که والدین عجله دارند و دقت کافی در میزان داروی تجویز شده برای کودک ندارند.
- زمانی که والدین در مورد دارورسانی به کودکشان به یکدیگر اطلاع نمی دهند و ممکن است دارو توسط پدر و مادر به صورت جداگانه به کودک داده شود.
- زمانی که داروها را ترکیب می کنید. اگر کودک شما چند علامت سرماخوردگی را با هم داشته باشد، ممکن است داروی استامینوفن و سرماخوردگی را با هم ترکیب کنید.
- دستور مصرف و شکل دارویی را رعایت نکنید. مثلاً به جای قطره استامینوفن، از شربت آن استفاده شود.
- این طور فکر کنید که مصرف بیشتر دارو بهتر است. اگر شما از عملکرد داروی تجویز شده ناراضی باشید و روند بهبودی در کودکان کند باشد، ممکن است میزان مصرف دارو را افزایش دهید یا دفعات بیشتری دارو را به کودک بدهید که منجر به استفاده بیش از حد می شود.
- کودکان دارو را با آبمیوه یا شیرینی اشتباه بگیرد و دارو را تغذیه هیجان انگیز برای خوردن یا نوشیدن پندارد. این اتفاق زمانی می افتد که والدین ظرف دارو را باز می گذارند یا آن را در دسترس کودک قرار می دهند.

